

EL PAÍS

QUADERN.

UN PAÍS DE PARAULES

Joves sensibles

En cada nou llibre, Xavier Aliaga demostra la voluntat de construir una obra literària potent i versàtil

FRANCESC CALAFAT | 8 MAY 2013 - 20:30 CET

Archivado en: [Escritores](#) [Valencia](#) [Comunidad Valenciana](#) [Literatura](#) [Gente](#) [España](#) [Cultura](#) [Sociedad](#)

Xavier Aliaga. / NATXO FRANCÉS

Ho confesse: no tinc cap fascinació per la novel·la juvenil. En llig perquè forma part del meu ofici. Això no lleva que reconega que és un gènere d'una transcendència fabulosa tant en el circuit educatiu com en el literari. A més, contra el tòpic, no és un gènere gens fàcil. En aquest sentit, la tasca dels escriptors valencians que s'hi han dedicat és d'un valor enorme. També és cert, però, que, per raons de mercat relacionades amb la urgència, es publiquen obres d'una banalitat que fa terror, basades sovint el gènere més intranscendent, i que consideren que molts alumnes tenen l'encefalograma totalment pla. En aquest context cal situar la darrera novel·la de Xavier Aliaga, anomenada *El meu nom no és Irina*. És la primera aproximació de l'autor a la literatura per a joves, però és una proposta força interessant, perquè juga amb molts recursos que es fan servir en aquesta mena de registre literari, ja que parteix de la idea que els adolescents poden ser sensibles a la vibració estètica i que són conscients que el món que viuen els afecta i són capaços de tractar d'entendre'l i mirar de "fabricar" constantment "raons", encara que provisionals, que l'expliquen.

El meu nom no és Irina és una obra que baralla diverses cartes literàries. D'entrada, integra gèneres literaris diferents (la ciència-ficció, les aventures medievals –manipula tòpics amb alguns grans de pebre particular–, i una trama negra, centrada la fugida de la màfia, en aquest cas russa) que basculen les experiències vitals i la maduresa progressiva del protagonista. Per aquest motiu, també és una novel·la de formació d'un adolescent d'institut –i de la seua germana, una mica més menuda– que narra l'entorn escolar, l'enfebrament i el desencant de la fascinació amorosa. Al mateix temps, és un radar de les inclemències o els daltabaixos de les famílies actuals, dels comportaments diferents dels seus pares, i de la realitat última, traspalsada per la crisi econòmica que afecta tots els racons de la societat i del dia a dia. Una altra aposta forta de la novel·la és que els adolescents viuen l'obsessió per comprendre les coses lligada amb l'estímul del goig estètic (la música, la literatura, el cinema), ja que el comencen a percebre com un termòmetre de la consciència d'allò que viuen i els envolta. En aquesta línia, tenen molta gràcia i força els diàlegs amb diverses obres i amb els personatges literaris, producte de la imaginació del narrador.

El meu nom no és Irina

Xavier Aliaga

Andana Editorial

179 pàgines

El més important no és només que la novel·la toque els temes esmentats, sinó el tractament que en fa l'autor. I ací rau la vàlua del llibre: en la solidesa dels personatges, ben apamats, pintats amb bastants arestes psicològiques que els fan atractius al lector. Uns protagonistes, tant els adults com els joves, que es mouen en terrenys inestables, però que s'esforcen per bastir fonaments per a fer i refer les seues vides. Els altres reclams d'*El meu nom no és Irina* són la vivacitat de la llengua, d'una plasticitat potent, gràcies a les comparacions, construïda a partir d'un llenguatge fresc i contemporani, el ritme i els salts de modulació narrativa, les anades i vingudes i les interferències entre la realitat i la ficció, les complexitats que introdueix cada nou estadi de la història, coronada amb una sorpresa final que enriqueix el cosmos creat per Xavier Aliaga: "La vida és això, un grapat de terra que algú et llança als ulls cada cert temps, perquè no ens creguem immunes a la infelicitat, el desencís o la ràbia".

En cada nou lliurament, Xavier Aliaga demostra la voluntat de construir una obra literària potent i versàtil capaç d'unir el seus vessants de periodista i de narrador, preocupat per ordinar un univers carregat d'hams comunicatius, que tracten les pulsions del present, gestionades amb una ferma determinació creativa, tot integrant veus variades. Això pot explicar que acabe de publicar un relat llarg, "Només volia que ho saberes", inclòs en l'antologia *Crimis.Cat 2.0*, confeccionada per Àlex Martín Escribà i Sebastià Bennasar i editat per Alrevés, que eixampla la mirada policíaca encetada per l'inspector negre Feliu Oyono a *Neons de Sodoma*, però amb més rotunditat i amplitud per furgar en la corrupció i en els desficacis polítics d'un present tant desassossegador com el nostre.